

АНАЛИЗ

НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ И ОТРИЦАТЕЛНИТЕ ВЪНШНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ ВЪРХУ ДЪРВЕСНИТЕ И НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ И ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ

УВОД

През 2019 година в териториалният обхват на ТП "ДГС-Триград" е планирано да се извършат следните горскостопански дейности:

Маркиране на лесосечен фонд 2020г. -12500 м3, опазване на горите от пожари и охрана на горските територии.

Заедно с тези мероприятия, съгласно предвижданията на утвърдения Лесоустройствен проект на ТП "ДГС-Триград" е планирано през 2019г. да се извърши

Ползване /добив и продажба/ на дървесина, в размер на 15 155 куб.м.

Отгледни мероприятия в генеративни градини върху площ от 39 дка;

Опазване и защита на горските територии – за календарната 2019 година са подадени общо 307 броя сигнални листове за повреди в насажденията в различна степен и от различен характер, като са предприети съответните действия и мерки от наша страна.

Стопанството има утвърден и приет противопожарен план, като за 2019 година няма регистриран и не е възникнал нито един пожар.

Осъществен е текущ ремонт и реконструкция на съществуващи трайни горски автомобилни пътища с обща дължина около 60 км.

ТП „ДГС Триград“ е изразило готовност да вземе участие в различни мероприятия като почистване на туристически маршрути, организиране на мероприятия за запознаване на обществото с горската професия.

АНАЛИЗ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

Всяка една осъществена дейност в горите може да доведе пряко или косвено до негативен екологичен ефект. Затова преди започване на каквато и да е дейност се вземат мерки негативния екологичен ефект да бъде сведен до минимум и по възможност да бъде избегнат.

При маркирането и осъществяване на дърводобивната дейност неволно може да бъдат нанесени щети /преки или косвени/ върху някои видове животни, да се наруши спокойствието на дивеча или да се нанесат повреди върху потенциални места подходящи за гнездене, леговища и убежища, което от своя страна да доведе до влошаване състоянието на отделни индивиди, групи или цели популации на видове. Лесовъдският състав на стопанството е запознат с потенциалните заплахи, като се правят предварителни проучвания за наличие на ключови елементи на

биоразнообразието в насажденията и в зависимост от установените, да се предприемат необходимите мерки за опазването им.

Добивът на прекомерно голямо количество дървесина е потенциална заплаха за силно изреждане на насажденията и може да доведе до унищожаване на отделни екосистеми.

За да бъде ограничен този процес се спазва приетото годишно ползване на дървесина по ЛУП (2010), като се придържаме стриктно към плануванияте по горскостопански план дейности. В последните години са регистрирани значителни повреди в горските трайни насаждения от абиотични фактори /снего- и ветровал, снего- и ветролом/, където приоритетно планираме извънредно да бъдат изведени санитарни и принудителни сечи, с цел недопускане на каламитети и подобряване на здравословното състояние на насажденията. Именно заради усвояването на такъв вид дървесина се наложи тази година да превишим средногодишното ползване предвидено по ЛУП /изд.2010г./ от 15 355 м³, на 16 823м³.

Много често след приключването на горскостопанските дейности има вероятност да останат несъбрани или разхвърляни остатъци от сечта и битови отпадъци, има вероятност да бъдат разрушени и задръстени водостоците, да бъдат засегнати и замърсени водоизточниците на питейна вода. Затова тези последствия се предотвратяват посредством прилагане на комплекс от мерки от наша страна, а именно:

Във всеки технологичен план се определя начина на почистване на сечището от дървесните остатъци при провеждане на сечта;

Посочват се и се обозначават местата за събиране на битови отпадъци, като след приключване на сечта същите се събират и изхвърлят в определените за сметосъбиране контейнери в населените места;

Целият лесовъдски състав на ТП"ДГС-Триград" осъществява непрекъснат контрол и присъствие както в обектите в които се осъществяват горскостопански дейности, така и на територията на цялото стопанство.

При установяване наличието на ключови елементи преди започване на горскостопански дейности, същите се отразяват в приложение – неразделна част на всяко лесовъдско досие, в което подробно се описват и мерките за опазването им.

Превозът на дървесина в лоши метеорологични условия е предпоставка за развитие на ерозионни процеси и образуване на свачища, което може да доведе до разрушаване горските пътища. Превантивна мярка от страна на ТП"ДГС-Триград", която дава добри резултати е съществуващата добра практика горските стражари и целият лесовъдски състав да не се допуска превоз на дървесина в неподходящи метеорологични условия.

Обществото реагира с недоволство при извършване на дърводобивни дейности, особено в горските територии намиращи се в непосредствена близост до населените места, без да се осъзнава, че ненавременното провеждане на отгледни мероприятия води до намаляване устойчивостта на насажденията и горските екосистеми по отношение на повреди от биотични и абиотични фактори, а именно ветровали, ветроломи, снеговали, снеголоми и разпространението на насекомни вредители.

Влошаването на здравословното състояние на горите увеличава и риска от възникване на пожари.

Освен негативен екологичен ефект, планираните дейности имат и негативен социален ефект, което от своя страна е също много важен фактор.

Ако бъде планирано твърде малко ползване на дървесина има опасност от незадоволяване нуждите на населението с дърва за огрев и строителна дървесина.

Затова се следят тенденциите в търсенето и количествата дървесина се разпределят така, че да подсигурят всички нужди.

В обектите, в които се извършва дърводобив се ограничава ползването на недървесни горски продукти, разрешава се достъпът само на лица, имащи пряко отношение към конкретният вид дейност. Целта е осигуряване безопасни условия на труд както на лицата извършващи дърводобивни дейности, така и на хората, които се занимават с добив на недървесни горски продукти.

Неволно при извършване на дърводобивни дейности могат да бъдат нанесени щети на водоизточници /чешми/ и беседки, намиращи се в или в близост до обектите за добив, или да се наруши нормалното функциониране на някои туристически дейности, но мерки за опазването и предотвратяването им се вземат още в начален етап.

Много често от претоварването на транспортните средства при превоза на дървесина се нарушава пътната инфраструктура, най-вече горските пътища. Дейностите по ремонт и възстановяването им се предвиждат и извършват ежегодно и своевременно.

Дърводобивните дейности по време на ловния сезон, оказват силно негативно влияние, като нарушават спокойствието на дивеча и пречат на ловностопанските дейности. За да се избегне това, движението на товарни автомобили превозващи дървесина се съобразява с изготвеният от ловните дружини на територията на ТП"ДГС-Триград" график за провеждане на лов, а работата в сечищата може да бъде ограничена, а в някои случаи /при наличие на токовища/ и временно да се преустанови.

АНАЛИЗ НА ПОЛОЖИТЕЛНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

Наред с незначителния негативен ефект, осъществяваните от ТП"ДГС-Триград" горскостопански дейности имат и положителни екологични въздействия, които заслужават да бъдат посочени, защото лесокултурните мероприятия и дърводобива са важна част от дървопроизводителната дейност, стопанисването на горските територии и грижата за тяхната устойчивост, водещи до запазване и подобряване функциите на гората.

За формирането на една здрава, разновъзрастна и устойчива горска екосистема е нужен един дълъг период от време, в който е необходимо да бъдат полагани грижи и да бъдат извършвани различни видове отгледни сечи. С извършването на правилни и навременни отгледни грижи в горите се осигурява добре поддържани гори във вододайните зони, а това подсигурява качествена питейна вода, осигурява чист въздух и микроклимат.

Правилното стопанисване създава добри условия за съществуване на генетично и биологично многообразие в горите, които са стопанисвани по щадящ природата начин, запазват се и се възстановяват местообитанията на видовете, възстановяват се екосистемите, разчита се на естественото възобновяване.

Охрана на горските територии и ресурси осигурява поддържането и стопанисването на здрави и устойчиви екосистеми, едновременно с това се задоволяват нуждите от дървесина. Когато гората не е обрасла и твърде гъста се улеснява използването на недървесни горски продукти, като и условията на тяхната среда се подобряват.

Събирането на пречупени, паднали дървета по туристическите маршрути осигуряват добри и безопасни условия за рекреация и туризъм.

Изграждането на по-гъста пътна мрежа в горските територия за целите на стопанската ни дейност осигурява по-лесен достъп на голяма част от обществото до техни имоти и до природните забележителности, като се създават добри условия за естетическа наслада – кътове за отдых (беседки), чешми и достъп на противопожарна техника при възникване на пожари.

Подпомагат се местните общности в критични ситуации като спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища при необходимост.

ТП“ДГС-Триград” осигурява работни места, организира и провежда мероприятия с училищата, с цел информированост и обучение на подрастващите, организира и провежда срещи със всички заинтересовани страни и е готово да съдейства по всички въпроси свързани с природо-екологичното и умерено ползване на природните ни дадености.

ПОЗИТИВЕН СОЦИАЛЕН ВЪНШЕН ЕФЕКТ

Територията на ТП“ДГС-Триград“ е разположена изцяло на територията на община Девин и обхваща 4 населени места: с.Гьоврен, с.Триград, с.Жребево и с.Кестен с население общо около 2000 души.

Всички селища на територията на стопанството са централно водоснабдени, електрифицирани, с телефонна мрежа и изградена пътна мрежа до всяко селище.

Голяма част от местното население изкарва прехраната си основно в областта на туризма, общественото обслужване и горскостопанската дейност.

Охраната на горските територии и ресурси в обхвата на дейност на стопанството се осъществява от персонално отговорни служители с лесовъдско образование.

Наред с осъществяваната стопанска дейност ТП „ДГС- Триград“ се стреми да задоволява нуждите на местните жители и потребностите им от дървесина и не дървесни горски продукти, както за лична употреба, така и за захранване на местни дървопреработвателни цехчета. Голяма част от населението на територията на ТП“ДГС-Триград“ (99%) се отоплява с дърва, което говори за важността на този ресурс за района. Средногодишното потребление на дърва за огрев от горите на ТП“ДГС-Триград“ е около 4000 пл.куб.м. Стопанството осигурява дърва за огрев и при преференциални условия за местното население-около 3500 пл.м3 от годишното си ползване на дърва за огрев.

Ползванията на недървесни горски продукти се определят така, че да не вредят на възобновяването на горите, да имат възможност за възстановяване на запаса и да не се нарушават екосистемите от преексплоатация на видовете. В повечето случаи е в количества необходими за задоволяване личните нужди на физически лица живеещи в района на стопанството. На територията на ТП“ДГС-Триград“ няма изкупвателни пунктове за гъби и горски плодове, консумацията е предимно за лични нужди.

В ловностопанско отношение върху територията на стопанството са обособени общо 4 дивечовъдни участъка, 2 от които се стопанисват от Ловно-рибарско дружество Девин и в частност ловно-рибарски дружинки Тешел и Триград, а останалите ловни участъка се стопанисват от ТП“ДГС-Триград“. Стопанисването на дивеча в ДДУ“Шабаница“ и ДДУ“Аджиларска река“ към настоящият момент се осъществява от ТП“ДГС-Триград“, а ползването – от клиенти на стопанството по линия на организирания ловен туризъм. Контрола по стопанисване и ползване на дивеча и извършваните ловностопански дейности се осъществява от служители на ДГС, ловни специалисти на ЛРД“Девин“.

Със своите дейности ТП „ДГС- Триград“ се стреми да осигурява достъп до горските територии, като изгражда и своевременно поддържа съществуващата пътна инфраструктура - за собствена сметка.

На територията на стопанството има множество чешми и беседки, част от които са изградени и се поддържат от ТП „ДГС- Триград“, а останалите – по дългогодишна традиция от местни лица на доброволни начала.

Социалните функции на горите на територията на ТП“ДГС-Триград“ са големи и от особено значение за местното население.

ТП“ДГС-Триград“ изпълнява изцяло своите отговорности по отношение на :

- охрана на горските територии и ресурси, опазване на предоставените ни за управление ДГТ, както и тези с различна собственост с обща площ на всяка отделна територия до 2,0 ха.

- осигуряването на достъп до гората (за рекреация, туризъм, събиране на недървесни горски продукти и др.)

- поддържа достъпа до определените туристически маршрути и обособени места за отдих: Туристически маршрут: Триград - Чаирски езера-Чамла; Туристически маршрут: Чаирски езера – Водни пад - Кожаре; Туристически маршрут: Триград – Ягодина. На голяма част от местата за отдих има изградени беседки и чешми.

- организират се съвместни дейности с училища и детски градини по различни поводи;

- През туристическите сезони и периодите на провеждане на традиционните събори, панаири или културни, исторически, религиозни мероприятия на местното население, ТП“ДГС-Триград“ ограничава и не извършва дърводобивни, извозни и други горскостопански дейности, нарушаващи духа и спокойното протичане на мероприятията, което се оценява изключително високо.

ИЗВОДИ

Гората винаги е давала живот и сигурност на хората. Тя оформя красивият облик на природата, дава ни многобройни материални блага, осигурява ни здраве.

Горите са една важна неразделна част от живота на човека, но с годините и напредването на технологиите, взаимоотношенията между обществото и гората стават все по - сложни.

От дълбока древност, те са източник на много и разнообразни продукти използвани в различни аспекти от нашият живот. Освен дървесина от тях се получават съпътстващи продукти като кори, сено, горски плодове, гъби, билки и др. осъществява се ловен туризъм и интересни туристически атракции.

Горските насаждения изпълняват много важни защитни, водоохранни, естетически, противоерозионни, културни, хигиенни и рекреационни функции, като за тяхното поддържане и запазване персонално носим отговорност.

Гората представлява уникален природен ресурс, причисляващ се към групата на изчерпаемите природни ресурси, тя е силно податлива на изменения, което налага полагането на грижи, за да бъде възобновена. Неправилното стопанисване, опазване и поддържане се явяват потенциална заплаха за нейното изтощаване и изчерпване на ресурса ѝ. Всеки един от нас трябва ясно да осъзнае, че от днешните ни действия или бездействия по отношение на преките или косвени контакти с гората, зависи дали идните поколения ще имат възможността да се радват на това, което имаме днес.

Изготвил
зам.директор:.....П.....
инж.В.Балийски

Директор
на П”ДГС-Триград” :.....П.....
инж.Захарина Бакларева